

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 67 / 2021

VD/2984/03.01.02.01/2018

RV/HN/JI/AH

Yksityishenkilö (jäljempänä korvauksenhakija) on vuonna 2018 jättänyt Vantaan kaupungille vahingonkorvausvaatimuksen koskien liukastumisesta seurannutta henkilövahinkoa. Kaupunki on siirtänyt vahinkoasian vastuuvakuutuksen perusteella vakuutusyhtiön käsiteltäväksi. Vakuutusyhtiö on antanut asiassa kielteisen korvauspäätöksen. Korvauksenhakija on tehnyt asian käsittelystä kantelun Aluehallintovirastoon huonosta hallintotavasta. Aluehallintovirasto on antanut kantelun perusteella ratkaisunsa, jonka mukaisesti kaupunkia on suositettu antamaan asiassa oma ratkaisunsa. Kaupungin vahinkorahaston asiamies on antanut asiassa 2021 hylkäävän päätöksen, josta korvauksenhakija on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Alkuperäinen 23.3.2018 päivätty ja kaupungille osoitettu vahingonkorvausvaatimus koskee Nissaksen kaupunginosassa Kyläkaskentien päädyssä sijaitsevalla puistokäytävällä tapahtunutta liukastumista, ja tämän seurauksena syntynyttä henkilövahinkoa. Kyseinen kulkuväylä on osa kaupungin sopimusurakoitsijan kunnossapitamaa urakka-aluetta.

Korvaushakemuksella annetun kuvauksen mukaan vahinkopaikan kunto oli vahinkohetkellä ”piikkimattomainen, lanaamaton, juuri lisätty paksu hiekkakerros oli jäänyt vaaralliseen ansamaiseen muotoon”. Hakemuksen mukaan korvauksenhakija on tällä tienpinnalla liukastuessaan loukannut vasemman jalkansa sekä oikean olkapäänsä, ja joutunut tämän seurauksena hakeutumaan seuraavana päivänä ensiapuun hoidettavaksi. Liukastumisen seurauksena oli useita viikkoja kestänyt sairausloma, sekä lääkehoitoa edellyttänyt kipu ja särky.

Korvauksia on haettu kaupungilta matkojen, klinikkamaksujen sekä lääkkeiden seurauksena syntyneistä kustannuksista yhteensä 274,64 euron edestä. Tämän lisäksi liukastumisvahingon seurauksena syntyneestä kivusta ja särystä on haettu erikseen korvauksena 5 000,00 euroa. Yhteensä korvauksia on siis alun perin haettu kaupungilta 5 274,64 euron edestä. Vantaa kaupunki on ohjannut vahingonkorvausasian kesäkuussa 2018 vastuuvakuutuksensa perusteella edelleen If Vakuutuksen käsiteltäväksi.

Vahinkoasian käsittely

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Lain 3 §:n mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi tyydyttävässä kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain mutta myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisten periaatteiden pohjalta. Lähtökohtina ovat toisaalta tienpitäjän korostettu huolellisuusvelvollisuus ja toisaalta vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa. (KKO 1998:147) Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista. (Hemmo, 2005, s. 38)

Kaupungilla ei ole tietoa siitä mikä tai kuka kävelyalustan olisi muovannut tapaturmailmoituksessa olevan kuvauksen kaltaiseksi.

Kaupungin kunnossapitoyksikön antaman lausunnon mukaan alueen katuverkon kunto on tarkastettu alueurakoitsijan toimesta vahinkopäivän aamuna klo 6.15–6.50. Tarkastus ei ole kohdistunut nimenomaisesti vahinkopaikalle, mutta alueella ei havaittu mitään normaalista poikkeavaa. Kunnossapitotoimenpiteisiin kuten auraukseen tai hiekoitukseen ei näin ollen katsottu olevan tarvetta. Vahinkopaikka on edellisen kerran hiekoitettu ennen vahinkoa 8.1.2018.

Alueurakoitsijan toimittamien ajoneuvojen seurantatietojen perusteella urakoitsijan työ- ja kunnossapitokoneet eivät olleet käyneet tapaturmapaikalla muutamaan päivään. Myöskään kaupungin omat työajoneuvot eivät saatavilla olleiden tietojen perusteella olleet käyneet kyseisellä paikalla.

Mitään korjaustöitä ei oltu kyseisellä paikalla kaupungin tai urakoitsijan puolesta aloitettu. Kaupungille ei myöskään saapunut muita palautteita tai ilmoituksia vahinkopaikan vaarallisuudesta, tai muutoin puutteellisesta kunnosta.

Vahinkopaikan kunnossapitoa ei katsottu edellä mainittujen seikkojen perusteella laiminlyödyksi. Vahinko katsottiin tämän vuoksi tapaturmaksi, josta Vantaan kaupunkia ei voida pitää vastuullisena. Vakuutusyhtiö on 3.7.2018 antanut edellä mainittujen seikkojen perusteella vahinkoasiassa korvauksenhakijalle kielteisen korvauspäätöksen.

Korvauksenhakija on 14.9.2018 pyytänyt FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonnalta ratkaisusuositusta vakuutusyhtiön antamaan päätökseen. 14.6.2019 päivätyssä ratkaisusuosituksessaan FINE toteaa, että käytettävissä olleiden selvitysten perusteella ei voida osoittaa vahinkopaikan huonon kunnon olleen seurausta kaupungin tai kunnossapitourakoitsijan toimista. Tien pinnan epätasaisuuksia ja näiden laatua koskevien tarkkojen tietojen puutteiden vuoksi ei voida myöskään arvioida, olisiko kaupungin tullut huolehtia niiden tasaamisesta. Näiden seikkojen perusteella FINE ei suosittanut muutosta If Vakuutuksen antamaan alkuperäiseen korvauspäätökseen.

Korvauksenhakija on 25.10.2018 osoittanut kaupungille kirjallisen muistutuksen, jossa hän kritisoi vahinkoasiansa käsittelytapaa, pitäen tätä hyvän hallintotavan vastaisena sekä jopa laittomana. Kaupunki on toimittanut vastauksensa muistutukseen 20.6.2019 päivätyllä kirjeellä, jonka yhteydessä korvauksenhakijalle on toimitettu 17.6.2019 päiväty vastine. Vastauksen yhteydessä korvauksenhakijaa on informoitu mahdollisen kantelun tekemisestä aluehallintovirastoon, mikäli toiminta asiassa tahdottaisiin saattaa puolueettoman tahon arvioitavaksi.

Kantelu aluehallintovirastoon ja kaupungin oma hallintopäätös

Korvauksenhakija on jättänyt 16.7.2019 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kantelun koskien silloista maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaa (nyk. Kaupunkiympäristö). Kantelu on tehty kaupungin toiminnasta kantelijaa koskettaneen vahinkoasian käsittelyssä.

Kaupunki on toimittanut kantelun johdosta aluehallintovirastolle 21.11.2019 päivätyn selvityksen, jossa on käyty yksityiskohtaisesti läpi tapahtumien kulkua sekä vahinkoon johtaneita seikkoja kaupungin näkökulmasta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 7.6.2021 asiassa ratkaisunsa, joka on toimitettu Vantaan kaupungille tiedoksi 17.6.2021. Päätöksessä on tarkasteltu kaupungin toimintaa korvauksenhakijan vahinkoasian käsittelyssä. Ratkaisun mukaisesti aluehallintoviraston käsitys on, että Vantaan kaupungin tulisi antaa sille esitettyihin ja kohdistettuihin vaatimuksiin oma ratkaisunsa. Ratkaisu annetaan yleensä hallintopäätöksen muodossa. Aluehallintoviraston päätöksessä todetaan myös, että kaupunki ei voi julkisen vallan käyttäjänä siirtää omaa ratkaisuvalltaansa tai -velvollisuuttaan yksityiselle osakeyhtiölle. Kaupungin oma hallintopäätös tulisi siis hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti aina antaa, vaikka asian käsittelyä siirrettäisiinkin osin edelleen toiselle taholle.

Kanteluntekijä on viraston päättelyn mukaisesti myös toivonut virastolta kannanottoa kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuteen. Tämä ei kuitenkaan viraston mukaan kuulu sen tehtäviin, vaan asia on tarvittaessa ratkaistava käräjäoikeudessa.

Vahinkorahaston asiamiehen päätös ja tästä tehty oikaisuvaatimus

Vantaan kaupunki on aluehallintoviraston antamassa ratkaisussa tehtyjen suositusten mukaisesti antanut korvauksenhakijaa koskevassa vahinkoasiassa oman päätöksensä. Korvausvaatimukselle on vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätöksellä 30.6.2021 § 67 annettu kielteinen päätös. Päätöksen perustelut eivät muuttuneet, vaan korvauksenhakijalle tapahtunut vahinko katsottiin edelleen tapaturmaiseksi. Kaupunkia ei näin ollen voitu pitää asiassa korvausvelvollisena.

Korvauksenhakija on 8.7.2021 jättänyt Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen kielteisestä päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen keskeisimpänä perusteena on, että alueella vahinkopäivän aamuna tehty kuntotarkastus ei ole kohdistunut vahinkopaikalle. Korvauksenhakijan mukaan on siis pääteltävissä tarkastuksen jääneen toteutumatta sille asetetuina tavoitteina, äärimmäisistä keliolosuhteista huolimatta. Korvauksenhakija myös kritisoi edelleen oikaisuvaatimuksessaan kaupungin toimintaa asian käsittelyssä.

Kaupunkiympäristön toimiala ja sen alaisuudessa toimiva kunnossapitoyksikkö ovat antaneet asiassa useita kirjallisia selvityksiä ja lausuntoja eri tahoille. Kunnossapitotoimet on sovitettu alueella vallinneiden sääolosuhteiden sekä -ennusteiden mukaisesti. Kaupunki tai alueen kunnossapidosta vastaava urakoitsija ei minkään käytettävissä olevan tiedon perusteella ole suorittanut alueella sellaisia toimia, joiden seurauksena tien pinta olisi voinut muovautua korvausvaatimuksessa esitettyyn kuntoon. Kaupungin tai urakoitsijan ajoneuvot eivät ole paikannustietojen perusteella liikkuneet alueella vahinkotapahtuman aikoihin. Ulkopuolisen tahon mahdollisuutta tien pinnan epätasaisuuksien synnyttäjänä ei voida myöskään sulkea pois.

Korvauksenhakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että korvausvelvollisuus syntyisi koska alueen tarkastustoimi ei ole kohdistunut nimenomaisesti vahinkopaikkaan. Kaupungin ja sen urakoitsijoiden kunnossapidettäväksi kuuluu kuitenkin valtava määrä kohteita, ja on kohtuutonta olettaa jokaisen kohteen jatkuvaa tarkastamista. Vahinkopaikalta ei ole tullut vahinkotapahtuman ajalta kaupungille muita ilmoituksia tien huonosta tai vaarallisesta kunnosta.

Korvauksenhakija ei ole toimittanut kaupungille minkäänlaisia tallenteita alueen kunnosta vahinkotapahtuman ajanjaksolta. Alueen huono kunto ei ole myöskään ollut todettavissa korvausvaatimuksen saavuttua kaupungille.

Kaupungin suorittamat liukkaudentorjunnan toimenpiteet voidaan katsoa olleen kunnossapitolain tarkoittamalla tavalla riittäviä kadun pysyttämiseksi tyydyttävässä kunnossa. Näin ollen Vantaan kaupungin ei voi katsoa olevan vastuussa syntyneestä vahingosta, eikä korvausvaatimusta voida hyväksyä

Asiassa ei ole esitetty mitään sellaisia uusia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa alkuperäistä vakuutusyhtiön vahingonkorvauspäätöstä tai kaupungin omaa hallintopäätöstä annettaessa. FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ei ole suositellut muutosta alkuperäiseen vakuutusyhtiön korvausratkaisuun. Mikäli vahingonkärsijä ei ole tyytyväinen saamaansa ratkaisuun, voi korvauksia viime kädessä vaatia kaupungilta käräjäoikeudessa nostettavalla kanteella.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 20.9.2021 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 67 / 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi